

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC THỂ CHẤT CHO HỌC SINH KHỐI 10 TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG LƯƠNG THẾ VINH – THÀNH PHỐ CẨM PHẢ - TỈNH QUẢNG NINH

TS Phạm Anh Tuấn, Ths Nguyễn Thành Chung

Trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội.

Tóm tắt: Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy trong thể dục thể thao (TDTT), nghiên cứu tiến hành đánh giá thực trạng thể lực của học sinh khối 10 trường Trung học phổ thông (THPT) Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh, làm cơ sở để tiến hành ứng dụng môn thể thao tự chọn (Bóng đá) nhằm phát triển thể lực cho đối tượng này, qua đó góp phần nâng cao chất lượng công tác giáo dục thể chất (GDTC) trong nhà trường nói chung và thể lực cho nam học sinh của khối 10 nói riêng.

Từ khóa: Thực trạng; Phát triển thể lực; Giáo dục thể chất; Trung học phổ thông.

Abstract: Using conventional scientific research methods in physical education and sports, the study assesses the physical status of 10th grade students at Luong The Vinh High School - Cam Pha City - Quang Ninh Province. as a basis to conduct the application of an elective sport (Soccer) to develop physical fitness for this subject, thereby contributing to improving the quality of physical education in schools in general and physical fitness. for male students of grade 10th in particular.

Keywords: Reality; Physical development; Physical education; High school.

ĐẶT VẤN ĐỀ

TDTT trong trường học được xác định là bộ phận quan trọng trong việc nâng cao sức khỏe và thể lực, bồi dưỡng phẩm chất, đạo đức, ý chí, giáo dục nhân cách cho học sinh sinh viên góp phần đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Thể dục thể thao trường học còn là môi trường giàu tiềm năng để phát hiện và bồi dưỡng tài năng thể thao cho đất nước.

Để giáo dục con người toàn diện mỗi học sinh trước hết phải có sức khỏe. Sức khỏe là cơ sở để tiếp thu khoa học kỹ thuật, sau khi ra rường góp phần phục vụ công cuộc xây dựng đất nước, cơ sở của khoa học sức khỏe là việc phát triển các tổ chất thể lực. Nhiệm vụ của GDTC trong các nhà trường , một mặt trang bị cho học sinh, sinh viên những kỹ năng, kỹ xảo vận động. Song mặt quan trọng hơn là

phát triển ở họ những tổ chất thể lực cần thiết, góp phần tạo nên sự phát triển thể chất tốt cho học sinh.

Trên cơ sở phân tích ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác giáo dục tổ chất thể lực cho học sinh, chúng tôi tiến hành nghiên cứu: “đánh giá giá thực trạng thể lực của học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh”

Trong quá trình nghiên cứu chúng tôi sử dụng những phương pháp sau: Phương pháp tổng hợp và phân tích tài liệu; Phương pháp phỏng vấn; Phương pháp kiểm tra sư phạm; Phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thực trạng về chương trình môn GDTC và sử dụng phương pháp dạy học tích cực hoá HS trường THPT Lương Thế

Vinh - TP. Cẩm Phả - Quảng Ninh

Nhằm tìm hiểu thực trạng về chương trình môn GDTC và sử dụng phương pháp dạy học tích cực hoá HS trường THPT Lương Thế Vinh - TP. Cẩm Phả - Quảng Ninh, đề tài tiến hành phỏng vấn các nhà chuyên môn, các

giáo viên của trường THPT Lương Thế Vinh - TP. Cẩm Phả - Quảng Ninh. Đối tượng phỏng vấn của đề tài là 20 cán bộ quản lý, giáo viên của nhà trường và một số trường THPT trên địa bàn TP. Cẩm Phả - Quảng Ninh. Kết quả phỏng vấn được trình bày ở bảng 1.

Bảng 1. Kết quả khảo sát thực trạng chương trình môn GDTC và sử dụng phương pháp dạy học tích cực hoá học sinh của trường THPT Lương Thế Vinh (n=20)

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả	
		n	%
1	Đánh giá chương trình môn GDTC		
	Đáp ứng yêu cầu của Sở GD-ĐT Quảng Ninh	20	100
	Đáp ứng yêu cầu của nhà trường	20	100
	Chưa đáp ứng	0	0.00
2	Sử dụng PPDH tích cực hoá HS		
	Tập đồng loạt với tập lần lượt, phân nhóm không quay vòng hoặc có quay vòng	20	100
	Áp dụng phương pháp tập luyện vòng tròn	20	100
	Tập theo các phương pháp trò chơi và thi đấu	18	90.0
	Lựa chọn môn thể thao tự chọn là phù hợp	17	85.0
	Bài tập ứng dụng trong môn thể thao tự chọn chưa phù hợp	4	20.00
	Giao bài tập và chỉ dẫn cho HS biết tập luyện môn thể thao ngoại khoá phù hợp	8	40.00

Chương trình môn học GDTC trong những năm qua của nhà trường được đánh giá là đã đáp ứng những yêu cầu đặt ra của nhà trường và Sở GD&ĐT tỉnh Quảng Ninh. Trong quá trình đổi mới phương pháp dạy học, trường THPT Lương Thế Vinh đã có nhiều chuyển biến tích cực. Tuy nhiên, bài tập ứng dụng trong môn thể thao tự chọn còn ít được quan tâm, giáo viên giao bài tập và chỉ

dẫn cho HS biết tập luyện môn thể thao ngoại khoá phù hợp còn hạn chế và chưa đầy đủ.

2. Thực trạng đội ngũ giáo viên giảng dạy môn GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

Thực trạng đội ngũ giáo viên GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh được trình bày ở bảng 2.

Bảng 2. Thực trạng về đội ngũ giáo viên đang giảng dạy môn GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

Thống kê	Trình độ chuyên môn			Thâm niên công tác			Tỷ lệ HS/1GV	
	Trên ĐH	ĐH	CĐ	Dưới 5 năm	5-10 năm	Trên 10 năm	Tổng GV	Tổng HS
Số lượng	0	4	0	0	1	3	4	1492
Tỷ lệ	0	100%	0	0	25.0%	75.0%	373HS/1GV	

Kết quả bảng 2 cho thấy, đội ngũ giáo viên GDTC của nhà trường đảm bảo về chất lượng và tương đối đảm bảo về số lượng. Đây là tiềm năng lớn của nhà trường, là điều kiện thuận lợi để phát triển công tác GDTC trong nhà trường.

3. Thực trạng cơ sở vật chất, dụng cụ phục vụ công tác GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

Thực trạng điều tra cơ sở vật chất, dụng cụ... phục vụ cho công tác GDTC và hoạt động TDTT của trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh cho thấy thực trạng cơ sở vật chất phục vụ cho công tác GDTC của trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh cơ bản đáp ứng yêu cầu công tác dạy học GDTC nội khóa và ngoại khóa cho học sinh. Tuy nhiên, nhìn vào tổng thể, số lượng về trang thiết bị, cơ sở vật chất

của trường hiện tại chỉ đáp ứng được những phương tiện giảng dạy thiết yếu, cơ bản phục vụ cho giảng dạy GDTC, cơ sở vật chất còn thiếu về số lượng, chất lượng ở mức độ trung bình, dụng cụ tập luyện còn rất hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu đòi hỏi mới GDTC nội khóa và hoạt động rèn luyện thể lực ngoại khóa, thi đấu thể thao của học sinh. Đây là một trong những nguyên nhân làm ảnh hưởng đến hiệu quả công tác GDTC trong nhà trường.

4. Thực trạng kết quả học tập môn GDTC và thể lực của học sinh trường THPT Lương Thế Vinh - TP. Cẩm Phả - Quảng Ninh

Về kết quả học tập môn GDTC

Nghiên cứu tiến hành khảo sát kết quả học tập môn GDTC của học sinh lớp 10 trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh. Kết quả được trình bày ở bảng 3.

Bảng 3. Kết quả học tập môn GDTC của học sinh lớp 10 trường THPT Lương Thế Vinh năm học 2019 – 2020 (n=400)

Học kỳ	Khá giỏi		Trung bình	
	Số lượng	%	Số lượng	%
I	110	27.5	290	72.5
II	130	32.5	270	67.5
Cả năm	240	30.0	560	70.0

Từ bảng 3 cho thấy, kết quả học tập môn GDTC của học sinh lớp 10 trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh về cơ bản đã đạt được yêu cầu đề ra. Tuy nhiên, số lượng học sinh ở mức trung bình còn chiếm tỷ lệ lớn, ở học kỳ I chiếm 72.5% và học kỳ II chiếm 67.5%; cả năm chiếm 70.0%.

Qua trao đổi với các em học sinh cho thấy nhận thức, hiểu biết về vị trí môn học GDTC còn chưa đầy đủ nên ý thức học tập

còn chưa cao. Chưa thấy tác dụng quan trọng của việc bảo vệ sức khỏe và nâng cao sức khỏe, thể lực để chuẩn bị cho bản thân trong tương lai. Vì vậy, đa số học sinh mới chỉ dừng lại ở mức bắt buộc đầy đủ những kỹ năng thực hành cần thiết.

Về trình độ thể lực

Nghiên cứu khảo sát thể lực của học sinh lớp 10 trường THPT Lương Thế Vinh theo tiêu chuẩn xếp loại thể lực do Bộ GD&ĐT ban hành. Kết quả được trình bày ở bảng 4.

Bảng 4. Kết quả đánh giá theo tiêu chuẩn xếp loại thể lực của Bộ GD-ĐT cho học sinh lớp 10 trường THPT Lương Thế Vinh (n=400)

TT	Test	Mức đạt	Kết quả ($\bar{x} \pm \delta$)	Số người đạt	Tỷ lệ %
1	Bật xa tại chỗ (cm)	Nam ≥ 191	192.4 $\pm$ 8.8	284	71.0
2	Chạy 30m xuất phát cao (s)	Nam ≤ 6.20	6.03 $\pm$ 0.58	292	73.0
3	Chạy con thoi 4 x 10m (s)	Nam ≤ 12.80	12.56 $\pm$ 0.74	232	63.0
4	Chạy tùy sức 5 phút (m)	Nam ≥ 910	911.2 $\pm$ 43.9	276	69.0

Từ kết quả bảng 4 cho thấy, tỷ lệ học sinh đạt từng chỉ tiêu của tiêu chuẩn rèn luyện thân thể ở mức tương đối đồng đều từ 63.0% đến 73.0%. Nguyên nhân của thực trạng này phần nào đã phản ánh việc giải quyết chưa triệt để và toàn diện việc sử dụng các bài tập thể chất, trong đó có môn thể thao tự chọn bóng đá. Do đó, cần sử dụng các bài tập thể chất trong giờ chính khóa và giờ ngoại khóa, đồng thời kết hợp với các yếu tố khác để nâng cao sức khỏe, sức đề kháng và khả năng thích ứng của cơ thể đối với sự thay đổi của thời tiết, phòng chống bệnh tật.

5. Thực trạng sử dụng các phương tiện nhằm nâng cao thể lực cho học sinh trường THPT Lương Thế Vinh - TP. Cẩm Phả - Quảng Ninh

Việc sử dụng các phương tiện phát triển thể lực cho học sinh trường THPT Lương Thế Vinh - TP. Cẩm Phả - Quảng Ninh đã được các giáo viên triển khai trong các giờ học thực hành. So sánh với bảng phân phối chương trình môn GDTC cho thấy có sự điều chỉnh linh hoạt trong công tác

giảng dạy thực tế. Tuy nhiên, việc ứng dụng các phương tiện phát triển thể lực còn hạn chế.

KẾT LUẬN

Công tác GDTC cho học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh - TP. Cẩm Phả - Quảng Ninh còn nhiều bất cập. Chương trình môn học được thực hiện đúng yêu cầu của Sở GD&ĐT tỉnh Quảng Ninh. Đội ngũ giáo viên GDTC của nhà trường đảm bảo năng lực chuyên môn để phát triển công tác GDTC, linh hoạt trong quá trình giảng dạy. Tuy nhiên, trang thiết bị, cơ sở vật chất của trường hiện tại còn thiếu về số lượng, chất lượng ở mức độ trung bình, dụng cụ tập luyện còn rất hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu của công tác GDTC. Hầu như các giáo viên chưa sử dụng các phương pháp để nâng cao tính tích cực học tập của học sinh trong quá trình giảng dạy. Số lượng học sinh có kết quả học tập môn GDTC ở mức chưa đạt chiếm tỷ lệ cao, còn nhiều học sinh không đạt yêu cầu về tiêu chuẩn xếp loại thể lực do Bộ GD&ĐT quy định.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), Thông tư 25/2015/TT-BGDĐT ngày 14/10/2015 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc Quy định về chương trình môn học GDTC thuộc các chương trình đào tạo trình độ đại học.
- [2]. Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2015), Nghị định số 11/2015/NĐ-CP ngày 31/01/2015 của Chính phủ về việc Quy định về giáo dục thể chất và hoạt động thể thao trong nhà trường.
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình giáo dục phổ thông.
- [4]. Nguyễn Đức Văn (2008), Phương pháp thống kê trong thể dục thể thao, Nxb TĐTT, Hà Nội.

Bài nộp ngày 17/01/2022, phản biện ngày 10/3/2022, duyệt in ngày 20/3/2022